

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. januára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“, v citáciách aj „žalobcovia 1/ až 3/“), zastúpených JUDr. Libušou Dočkalovou, Lachova 32, Bratislava, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

- postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 142/2000 a jeho uznesením z 11. decembra 2008 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“),
- postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 233/2009 a jeho uznesením z 15. októbra 2009 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“),
- postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 302/2011 a jeho rozsudkom z 8. marca 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a
- postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 277/2012 a jeho rozsudkom z 24. novembra 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

V súvislosti s doterajším priebehom konania pred všeobecnými súdmi sťažovatelia vo svojej sťažnosti uvádzajú:

«Rozsudkom spis. zn. 3Co/302/2011-386..., zo dňa 8. 3. 2012, Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľov... proti odporcom: 1. [REDACTED], správca konkurznej podstaty [REDACTED], 2. [REDACTED], zast. [REDACTED], o určenie vlastníckeho

práva, na odvolanie odporcu v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č. k. 19 C/142/2000-308 zo dňa 13. 12. 2010 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti mení tak, že žaloba sa zamietá a navrhovateľov zaviazal na náhradu trov konania.

Okresný súd Bratislava I Rozsudkom spis. zn. 19C/142/2000-308 zo dňa 13. 12. 2010 vyhovel návrhu navrhovateľov a rozhodol tak, že:

- Vlastníkom nehnuteľností, zapísaných v katastri nehnuteľností Správy katastra pre Hlavné mesto SR Bratislavu na [REDAKOVANÉ] ako stavba súpisné číslo [REDAKOVANÉ] na parc. [REDAKOVANÉ], pozemok parc. [REDAKOVANÉ] o výmere 157 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, pozemok parc. [REDAKOVANÉ] o výmere 14 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, pozemok parc. [REDAKOVANÉ] o výmere 253 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, okres : [REDAKOVANÉ], ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 12. 3. 1997 uzavretej medzi spoločnosťou [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpenou správcom konkurznej podstaty - [REDAKOVANÉ] a spol. [REDAKOVANÉ], je [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Ba I, oddiel: SRO, vložka číslo: [REDAKOVANÉ].

- Návrh navrhovateľov v 4. a 5. rade sa zamietá

- Odporcovia v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľom v 1. až 3. rade trovy konania vo výške 1 172,33 €, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vydaniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu zo dňa 8. 3. 2012 predchádzala námietka nesprávneho zápisu veci do oddelenia 3 Co, ktorú predsedníčka senátu [REDAKOVANÉ] adresovala predsedníčke Krajského súdu v Bratislave listom zo dňa 11. 11. 2011 s tým, že vec patrí do oddelenia 2 Co. V závere tiež uviedla, že: „rozhodovanie senátu 3 Co o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 19 C/142/2000-222 zo dňa 11. 12. 2008 nemá vplyv na zápis veci týkajúcej sa odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej, nakoľko senát 3Co uznesením č. k. 3 Co/233/2009-238 zo dňa 15. 10. 2009 odmietol odvolanie voči rozšírenému návrhu na zápis vlastníckeho

práva a potvrdil napadnuté uznesenie v časti pristúpenia ďalších účastníkov na strane odporcu; t. j. senát 3 Co nerozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej.“

Na to jej predsedníčka Krajského súdu v Bratislave listom zo dňa 24. 11. 2011 odpovedala, že vec mala byť správne zapísaná do oddelenia 2 Co, ale vzhľadom na to, že lehotu na reklamáciu nesprávneho zápisu nedodržala, je povinný predmetnú vec prejednať a rozhodnúť senát 3 Co. Tento postup vyvoláva pochybnosti o tom, akým spôsobom a z akého dôvodu bola vec po prijatí krajským súdom zapísaná práve do oddelenia 3 Co a nie do oddelenia 2 Co, kam správne patrila, ako aj z akého dôvodu tento senát rozhodoval aj o procesných postupoch, keď nepatrili do jeho oddelenia, a prečo nebola dodržaná lehota na reklamáciu nesprávneho zápisu zo strany senátu 3 Co.

Proti Rozsudku Krajského súdu v Bratislave spis. zn. 3Co/302/2011-386..., zo dňa 8. 3. 2012 navrhovatelia v 1. – 3. rade podali dňa 7. 6. 2012 dovolanie z dôvodov uvedených v ust. § 237 písm. f) O. s. p. a z dôvodov uvedených v ust. § 241 ods. 2 písm. a), b) a c) O. s. p., že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a postupom krajského súdu, kedy namietali aj jeho zaujatosť vo veci, im bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože krajský súd sa nedržal právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v Rozsudku NS SR spis. zn. 4 M Cdo 4/2005 zo dňa 28. 2. 2007, ktorým je viazaný, a účelovo ho vyložil...

Najvyšší súd Slovenskej republiky Rozsudkom spis. zn. 5 Cdo 277/2012 zo dňa 24. 11. 2014, doručeným na Okresný súd Bratislava I dňa 27. 11. 2014, na dovolanie navrhovateľov v 1. – 3. rade rozhodol tak, že dovolanie sa zamietá, odporcovi 1. sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva a navrhovatelia v 1. – 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcovi 2. náhradu trov dovolacieho konania v sume 78,44 € na účet jeho právneho zástupcu...»

Proti uzneseniu okresného súdu, uzneseniu a rozsudku krajského súdu a rozsudku najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim ich vydaniu podali sťažovatelia podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, v ktorej na základe dôvodov v nej uvedených navrhujú, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod č. k. 19 C 142/2000 svojím rozhodnutím zo dňa 11. 12. 2008 porušil právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zaručené v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie vecí pred nezávislým a nestranným súdom a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé súdne konanie.

Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod č. k. 3 Co/302/2011 a svojím rozhodnutím zo dňa 8. 3. 2012, ako aj v konaní vedenom pod č. k. 3 Co 233/09 a svojím rozhodnutím zo dňa 15. 10. 2009 porušil právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zaručené v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie vecí pred nezávislým a nestranným súdom, právo zaručené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi, a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé súdne konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. k. 5 Cdo 277/2012 a svojím rozhodnutím zo dňa 24. 11. 2014 porušil právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zaručené v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie vecí pred nezávislým a nestranným súdom, právo zaručené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé súdne konanie.

[REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 50 000 €..., ktoré sú mu Okresný súd Bratislava I, Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

[REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 50 000 €..., ktoré sú mu Okresný súd Bratislava I, Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

██████████ sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 50 000 €..., ktoré sú mu Okresný súd Bratislava I, Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave spis. zn. 3 Co/302/2011-386..., zo dňa 8. 3. 2012 a Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 5 Cdo 277/2012 zo dňa 24. 11. 2014 sa zrušujú. Zrušuje sa aj Uznesenie Okresného súdu Bratislava I spis. zn. 19 C/142/2000-222 zo dňa 11. 12. 2008 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Bratislave spis. zn. 3 Co 233/09-239 zo dňa 15. 10. 2009.

Vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Navrhovateľom sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 576,10 €..., ktoré sú Okresný súd Bratislava I, Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet ich právnej zástupkyne advokátky JUDr. Libuše Dočkalovej do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu...“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané

zákonem, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu

môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

Z týchto hľadísk preskúmal ústavný súd sťažnosť sťažovateľov namietajúcich porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 listiny.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

V zmysle ustanovení čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci

podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

II.1 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 142/2000 a jeho uznesením z 11. decembra 2008

Ústavný súd stabilne vo svojej judikatúre týkajúcej sa otázky právomoci ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Sťažovatelia mali na ochranu označených práv proti postupu okresného súdu a jeho uzneseniu k dispozícii riadny opravný prostriedok, ktorý aj využili. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľov bol v odvolacom konaní krajský súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc na prerokovanie sťažnosti v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu a postupu predchádzajúcemu jeho vydaniu, a preto sťažnosť z tohto dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 233/2009 a jeho uznesením z 15. októbra 2009

V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľom postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 233/2009 a jeho uznesením z 15. októbra 2009 ústavný súd uvádza, že zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 209/09).

Ústavný súd zistil, že uznesenie okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu nadobudli právoplatnosť 7. apríla 2010, pričom sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 12. januára 2015, teda sťažovatelia podali sťažnosť zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

II.3 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 302/2011 a jeho rozsudkom z 8. marca 2012

Pokiaľ ide o namietané porušenie sťažovateľmi označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 302/2011 a jeho rozsudkom z 8. marca 2012, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu sp. zn. 19 C 142/2000-308 z 15. decembra 2010, ústavný súd s poukazom na svoje východiská uvedené v bode II.1 konštatuje, že sťažovatelia mali na ochranu označených práv proti postupu krajského súdu a jeho rozsudku z 8. marca 2012 k dispozícii opravný prostriedok, ktorý aj využili. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľov bol v dovolacom konaní najvyšší súd, ktorý rozsudok krajského súdu meritórne preskúmal a dovolanie zamietol. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc na prerokovanie sťažnosti v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu a postupu predchádzajúcemu jeho vydaniu, a preto sťažnosť z tohto dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.4 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 277/2012 a jeho rozsudkom z 24. novembra 2014

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je námietka sťažovateľov o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd zamietol dovolanie sťažovateľov, pretože sa adekvátnym spôsobom nevysporiadal s dôvodmi uvedenými v dovolaní, pričom jeho skutkové a právne závery sú podľa sťažovateľov zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s označenými právami podľa ústavy, listiny a dohovoru.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozsudku k namietanej vade podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, ktorú sťažovatelia konkretizovali tým, že krajský súd nerešpektoval právny názor vyslovený najvyšším súdom vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom uznesení sp. zn. 4 M Cdo 4/2005 z 28. februára 2007, uviedol:

„Dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia z 28. februára 2007, sp. zn. 4 M Cdo 4/2005 konštatoval, že naliehavý právny záujem žalobcov na určenie vlastníckeho práva obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom predaja podľa kúpnej zmluvy z 12. marca 1997 je daný a vyplýva z existencie ich nájomného vzťahu k bytom v bytovom dome, pokiaľ tento vzťah trvá... Žalobe vyhovujúci rozsudok by nesporne vniesol právnu istotu do právneho postavenia žalobcov, pretože pri predaji bytového domu v rámci speňažovania konkurznej podstaty by trvala súdom určená povinnosť správcu vo vzťahu k nájomcom bytov v tomto dome. V súvislosti s tým dovolací súd poznamenal, že pokiaľ by žalobcovia odôvodňovali naliehavý právny záujem aj potrebou zápisu vlastníckeho práva spoločnosti [REDAKOVANÉ] v katastri nehnuteľností, bol by naliehavý právny záujem na požadovanom určení daný len vtedy, ak by žaloba smerovala aj proti subjektom, ktoré sú aktuálne zapísané v katastri nehnuteľností ako vlastníci nehnuteľností.

Odvolací súd svoje zamietajúce rozhodnutie založil na právnom závere, že nakoľko žiaden z účastníkov konania nie je vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník, či spoluvlastník predmetných nehnuteľností, výrok rozsudku, ktorého sa žalobcovia

domáhali, by nezaväzoval osobu, ktorá je ako vlastník v katastri nehnuteľností zapísaná (§ 159 ods. 2 O. s. p.)... Na uvedenom základe, v súlade s právnym názorom dovolacieho súdu ohľadom podmienky danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, v zmysle § 80 písm. c) O. s. p. rozsudok v napadnutej časti v zmysle § 220 O. s. p. zmenil tak, že žalobu žalobcov 1/ až 3/ zamietol.

Vzhľadom na to, že viazanosť nižších súdov s právnym názorom dovolacieho súdu platí len za predpokladu, že sa po zrušení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu alebo súdu prvého stupňa skutkový základ veci nezmenil natoľko, že je už vylúčená aplikácia právneho názoru dovolacieho súdu na nový skutkový základ, postup odvolacieho súdu nebol v rozpore s uvedeným ustanovením. Ak dôjde v ďalšom konaní k zmene skutkového stavu veci, z ktorého vychádzal dovolací súd, nemôže sa záväznosť jeho právneho názoru uplatniť. Za takejto situácie sú súdy povinné samostatne posúdiť výsledky dokazovania aj po právnej stránke.

Pokiaľ žalobcovia 1/ až 3/ namietajú, že uznesením z 11. decembra 2008 č. k. 19 C 142/2000-222, súd prvého stupňa nepripustil, aby do konania na strane žalovaných ako ďalší účastníci pristúpili [REDAKOVANÉ], ktoré Krajský súd v Bratislave uznesením z 15. októbra 2009 sp. zn. 3 Co 233/2009-239 potvrdil..., je potrebné uviesť, že predmetom prieskumu v dovolacom konaní nemôže byť uvedené rozhodnutie, a to ani vtedy, keď má vzťah k dovolaním napadnutému rozhodnutiu a jeho právnemu posúdeniu, pretože dovolací súd musí rešpektovať zámer všetkých mimoriadnych opravných prostriedkov vychádzajúci z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne, za zákonom stanovených podmienok, ktoré v danom prípade nie sú dané.“

V súvislosti so sťažovateľmi namietanou vadou podľa § 237 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku (namietaná zaujatosť členov senátu krajského súdu „3Co“, pozn.) najvyšší súd uviedol:

«Dovolatelia svoje pochybnosti o zaujatosti sudcov... vyvodzujú z toho, že senát sa pri rozhodovaní vo veci neriadil právnym názorom dovolacieho súdu vysloveného v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2007 sp. zn.

4 M Cdo 4/2005. V tejto súvislosti dovolací súd zdôrazňuje, že na dosiahnutie nápravy v občianskom súdnom konaní slúžia predovšetkým opravné prostriedky, nie námietka zaujatosti, ktorej účelom nie je spochybníť vecnú správnosť skutkových a právnych záverov súdu.

Dovolací súd preskúmal námietku dovolateľov... aj vo vzťahu k ich podozreniam „na latentné interpersonálne vzťahy medzi mladou ženou, ktorá bola ako verejnosť na pojednávaní, členmi senátu a právnou zástupkyňou žalovaného 2/“...

Dovolací súd si za účelom objektívneho posúdenia námietky dovolateľov o objektívnej nezaujatosti sudcov zabezpečil vyjadrenia členov senátu 3 Co Krajského súdu v Bratislave – sudcov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] – k námietke zaujatosti vyjadrenej žalobcami 1/ až 3/ v ich dovolaní.

Všetci traja uvedení sudcovia odvolacieho súdu zhodne vo svojich vyjadreniach uviedli, že nemajú žiaden vzťah k prejednávanej veci, k účastníkom konania, ani k právnemu zástupcovi žalovaného 2/. Z vyjadrení predsedníčky senátu ďalej vyplýva, že mladá žena, [REDACTED], bola v uvedenom čase (a je aj v súčasnosti) vyššou súdnou úradníčkou a bola (a je) pridelená rozvrhom práce do senátu 3 Co, pravidelne sa zúčastňovala všetkých verejných pojednávaní senátu a z dôvodu, že senát pracoval bez asistentky v pojednávacej miestnosti, zabezpečovala aj prípadné prefotená listinných dôkazov, ktoré účastníci predložili na pojednávaní, vyvolávanie účastníkov na pojednávanie (ak nefungovalo vyvolávacie zariadenie), prípadne iné potrebné úkony pre senát. Ako zamestnankyňa súdu sedávala v súlade s protokolom v pojednávacej miestnosti v priestore miest určených pre verejnosť. [REDACTED] vo svojom vyjadrení k námietke zaujatosti ďalej uviedla, že vzhľadom na odstup času si nespomína, či by sa niekto zo senátu na vyššiu súdnu úradníčku obrátil s potrebou zabezpečiť niečo počas pojednávania. Nemala vedomosť o tom, že by počas pojednávania prebehla medzi ňou a právnou zástupkyňou žalovaného 2/ nejaká komunikácia. Rovnako vyššia súdna úradníčka uviedla, že právnou zástupkyňu žalovaného 2/ nepozná, iba v pojednávacej miestnosti sa jej niečo pýtala ohľadom sedenia v pojednávacej miestnosti, nakoľko tam bolo viac účastníkov a právnych zástupcov ako je vyhradených miest za pultmi účastníkov konania, preto niektorí účastníci (vrátane právnej zástupkyne žalovaného 2/ a [REDACTED]) sedeli na mieste pre verejnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že žalobcovia 1/ až 3/ neuviedli žiadny zákonom uznaný dôvod, na základe ktorého by sa mohla spochybniť zaujatosť sudcov senátu Krajského súdu v Bratislave [REDAKOVANÉ] – predsedníčky senátu a [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] – členov senátu. Žalobcovia 1/ až 3/ totiž dôvod ich zaujatosti vyvodzujú z „latentných interpersonálnych vzťahov“ sudcov, mladej ženy a zástupcu žalovaného 2/, toto podozrenie však žiadnymi objektívnymi skutočnosťami nepodložili...

Žalobcovia namietali aj skutočnosť, že 15. marca 2012 (potom ako už Krajský súd v Bratislave na pojednávaní 8. marca 2012 rozhodol o odvolaní žalovaného 2/) vzniesli námietku zaujatosti voči senátu 3 Co Krajského súdu v Bratislave a odvolací súd bez toho, aby o tomto návrhu rozhodol, vydal rozsudok z 15. marca 2012 v písomnej forme a zaslal ho účastníkom konania...

Z tvrdenia žalobcov 1/ až 3/ uvedeného v dovolaní je zrejmé, že skutočnosti, z ktorých vyvodzujú svoje pochybnosti o nezaujatosti senátu sa dozvedeli priamo na pojednávaní odvolacieho súdu konaného 8. marca 2012, tieto skutočnosti na pojednávaní nenamietali. Po prekročení lehoty na podanie námietky zaujatosti sa podľa § 16 ods. 2 O. s. p. vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenie § 16 ods. 2 O. s. p. síce ustanovuje povinnosť súdu upovedomiť účastníka konania o dôvode, prečo sa vec nadriadenému súdu nepredkladá, porušenie tejto povinnosť však nie je spôsobilým dôvodom pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. ...

Pri skúmaní prípustnosti dovolania z hľadiska dovolateľmi namietanej vady v zmysle § 237 písm. g/ O. s. p. do volací súd ďalej vychádzal z toho, že o nesprávne obsadenie súdu ide nielen vtedy, keď namiesto senátu zloženého zo zákonom stanoveného počtu sudcov rozhodne buď samosudca alebo senát v inom než predpísanom zložení, ale tiež vtedy, keď vec prejedná a rozhodne sudca, ktorý nie je zákonným sudcom...

Z obsahu spisu vyplýva, že vec Krajskému súdu v Bratislave napadla 21. júla 2011 a bola jej bola pridelená spisová značka 3 Co 302/2011. Predsedníčka senátu 3 Co [REDAKOVANÉ] 11. novembra 2011 (č. l. 345 spisu) vzniesla námietku nesprávneho zápisu predmetnej veci do oddelenia 3 Co. Predsedníčka Krajského súdu v Bratislave [REDAKOVANÉ] v prípise 24. novembra 2011, v reakcii na vznesenú námietku nesprávneho zápisu do oddelenia 3 Co, poukázala na vyššie citované Všeobecné zásady

platné pre občianskoprávne, správne a obchodnoprávne kolégium na rok 2011– čl. VII, veta druhá, v ktorom s ohľadom na záver, že lehota na reklamáciu nebola dodržaná, konštatovala, že vec prislúcha prejednať a rozhodnúť senátu 3 Co. Postup predsedníčky Krajského súdu v Bratislave bol z uvedeného dôvodu v súlade so zákonom č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a príslušným rozvrhom práce súdu, preto námietka dovolateľov o existencii procesnej vady konania, zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. g/ O. s. p., bola neopodstatnená.»

Najvyšší súd sa zaoberal aj dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku, pričom v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol:

„Z odôvodnenia jeho rozsudku vyplýva nielen argumentácia, na základe ktorej pristúpil k inému právnemu posúdeniu veci, ale tiež zdôvodnenie, prečo neprisvedčil právne kvalifikačnej úvahe súdu prvého stupňa. Odvolací súd sa jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné.“

Pokiaľ ide o sťažovateľmi namietané nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom [dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku], v otázke posúdenia ich naliehavého právneho záujmu na nimi požadovanom určení najvyšší súd uviedol:

„Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu)...

Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobcovia v danom právnom vzťahu môžu navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (ide najmä o prípady, v ktorých sa určením, či tu právny vzťah alebo právo je či nie je, vytvorí pevný základ pre právne vzťahy účastníkom sporu a predíde sa žalobe na plnenie). Nejde tu o samotnú určovaciu žalobu, ale o to, čoho (akého určenia) sa žalobcovia domáhajú a z akých právnych pomerov vychádzajú.

Reálna možnosť súdneho výroku o žalobe podľa § 80 písm. c) O. s. p. ovplyvniť ohrozené alebo neisté právo alebo právny vzťah, sa spája tiež s hľadiskom subjektovým. O splnení podmienky nalievavého právneho záujmu je možné uvažovať iba v prípade, ak bude predvídavy súdny výrok spôsobilý vystihnúť úplný obsah hmotným právom vymedzeného vzťahu, čo logicky predpokladá, že bude záväzný pre všetky jeho subjekty. Tak to môže byť však len vtedy, ak všetky tieto subjekty budú aj účastníkmi príslušného súdneho konania, pretože výrok právoplatného rozsudku (s výnimkou rozsudku o osobnom stave a rozsudku v zmysle § 159a O. s. p.), je záväzný len pre účastníkov konania. Platí teda, že nalievavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) O. s. p. naopak nemôže byť daný, ak žaloba o určenie vlastníctva nesmeruje proti všetkým osobám, ktoré sú ako vlastníci zapísaní v katastri nehnuteľností.“

Takto formulované právne závery najvyššieho súdu nenesú žiadne prvky arbitrárnosti v jeho postupe, ktoré mali byť korigované v konaní pred ústavným súdom, a mohli tak zakladať ústavnú neudržateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že argumentácia sťažovateľov je len opakovaním ich predchádzajúcej odvolacej argumentácie, v rámci ktorej polemizovali s právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozsudku krajského súdu, a je výlučne výrazom ich odlišného skutkového a právneho hodnotenia veci, aké zastávajú všeobecné súdy, do posúdenia ktorého ústavný súd s poukazom na už uvedené nie je ani oprávnený, ani povinný vstupovať (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Sťažovateľmi uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia najvyššieho súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľov po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

V súvislosti s nastolenou otázkou právneho posúdenia veci najvyšším súdom ústavný súd konštatuje, že uvedené právne závery najvyššieho súdu sa pohybujú v rámci obvyklého významu interpretovaných pojmov, a predstavujú tak jednu z možných výkladových alternatív, pričom ústavný súd v rámci svojej právomoci nie je povinný korigovať právne názory všeobecných súdov za predpokladu, že na danú vec existujú dva odlišné právne

názory. V tejto súvislosti je potrebné aj s poukazom na závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva uviesť, že princíp právnej istoty, ktorý bol nastolený právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu, môže ustúpiť iba výnimočne, a to na účely zaistenia korekcie závažných justičných omylov (pozri napr. rozsudok ESLP Ryabykh proti Rusku z 24. 7. 2003, sťažnosť č. 52854/99) a napravenia vád zásadného významu pre súdny systém, a nielen z dôvodu dosiahnutia právnej čistoty rozhodnutia všeobecného súdu (pozri napr. rozsudok ESLP Sutyazhnik proti Rusku z 23. 7. 2009, sťažnosť č. 8269/02).

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu vo väzbe na obsah sťažnostnej argumentácie sťažovateľov dospel k záveru, že najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nemožno hodnotiť ako arbitrárne.

Z uvedených dôvodov sa sťažovateľom v okolnostiach danej veci pre zjavnú absenciu ústavnoprávne relevantnej argumentácie (polemika so skutkovými a právnymi závermi najvyššieho súdu, ktorá stavia ústavný súd len do pozície ďalšej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov) nepodarilo preukázať namietané porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, reálnosť ktorých by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z už uvedených dôvodov bolo preto potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2016